

Lausunto

25.3.2024

Asia: VN/31820/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö TE-palvelut 2024 -asetus- kokonaisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pyhäjärven kaupunki kiittää mahdollisuudesta vastata Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön TE-palvelut 2024 -asetuskokonaisuudesta.

Taustaa asialle:

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen uudelleen järjestämistä koskevan lainsäädäntökokonaisuuden.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, järjestämislaki) tulee voimaan 1.1.2025. Kyseisellä lailla julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirretään valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille, työllisyysalueille.

Järjestämisvastuun siirtoa koskevaan lainsäädäntöpakettiin sisältyy lisäksi lukuisia muita lakimuutoksia, kuten 1.1.2025 voimaan tulevat työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettu laki (381/2023, TYM-laki) ja muutokset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin (897/2009, muutoslaki 382/2023, ELY-KEHA-laki). Näihin lakeihin sisältyy useita asetuksenantovaltuuksia.

Asetus 1: Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista

Järjestämislakiin sisältyy useita asetuksenantovaltuuksia, joista osa on uusia ja osa vastaa voimassa olevan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012,JTYPL) asetuksenantovaltuuksia.

Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin työllistymissuunnitelman rakenteesta, hyväksymisestä ja arkistoinnista, työllistymissuunnitelman toteuttamisesta ilmoitettavista tiedoista, työnvälityksestä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen ja työvoimakoulutuksen opiskelijavalintamenettelystä sekä eri tukien ja korvausten hakemisesta, hyväksymisestä ja maksamisesta. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin voimassa olevan JTYP-asetuksen sääntelyä. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin työvoimakoulutuksen yhteishankinnan maksuosuuksista. Maksuosuuksia määrättäessä otettaisiin huomioon valtioneuvoston yleinen ryhmäpoikkeusasetus, joka asettaa enimmäisrajat yrityksille myönnettävälle valtioneuvostolle. Maksuosuudet määriteltäisiin asetuksella siten, että työvoimaviranomaisen osuus koulutuksen hinnasta ei ylittäisi sallitun tuen määrää.

Asetus 2: Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta

Asetuksella annettaisiin järjestämislain nojalla tarkempaa sääntelyä työllistymisen edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden valmistelusta ja tarkistamisesta sekä työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan kokoonpanosta ja jaostoista.

Työllisyyden edistämisen neuvottelukunnassa olisi laaja sidosryhmien edustus ja sen puheenjohtaja olisi työ- ja elinkeinoministeriöstä. Neuvottelukunta voisi asettaa asioiden valmistelua tai tietyn asiakokonaisuuden tarkempaa käsittelyä varten jaostoja. Neuvottelukunnalla olisi lisäksi kolme pysyvää jaostoa: kuntajaosto, tietojaosto ja yhdyspintajaosto.

Asetus 3: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille TE-toimistot lakkautetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muutoksella (382/2023).

Järjestämisvastuun siirto vaikuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (jäljempänä ELY-keskus) sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (jäljempänä kehittämis- ja hallintokeskus) tehtäviin. Tehtävämuutokset on toteutettu ELY-KEHA-lakiin tehdyillä muutoksilla (382/2023) ja ne tulevat voimaan 1.1.2025.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä säädetään ELY-KEHA-lain 3 a §:ssä. Pykälässä säädetään kehittämis- ja hallintokeskukselle eräitä uusia tehtäviä, joista yhden osalta on tarpeen antaa tarkempaa sääntelyä. Kyseinen tehtävä on pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetty tehtävä seurata ja arvioida työvoimapalvelujen tuloksellisuutta ja toimivuutta sekä tuottaa niitä koskevaa tietoa. Pykälän 4 momenttiin sisältyy valtuus antaa tarkempia säännöksiä kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä valtioneuvoston asetuksella.

Asetuksesta poistettaisiin säännökset, jotka koskevat järjestämisvastuun siirron yhteydessä lakkautettavia TE-toimistoja, niiden ohjausta ja valvontaa sekä työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskusta. Asetuksesta kumottaisiin tehtävien keskittämistä Uudenmaan ELY-keskukseen tai TE-toimistoon koskevia säännöksiä siltä osin kuin tehtävät on laissa säädetty kehittämis- ja hallintokeskukselle.

Asetuksessa tarkennettaisiin kehittämis- ja hallintokeskuksen uutta, työvoimapalveluiden tuloksellisuuden ja toimivuuden seuranta-, arviointi- ja tiedontuottamistehtävää. Asetuksen nimikettä muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin myös kehittämis- ja hallintokeskus, vastaavasti kuin lain nimikkeessä.

Asetus 4: Valtioneuvoston asetus työllistymisen monialaisesta edistämisestä

Työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettuun lakiin sisältyy asetuksenantovaltuus, jonka nojalla ehdotetussa asetuksessa annettaisiin tarkempia säännöksiä monilaisen tuen yhteistoimintamallin organisoinnista. Sääntely koskisi johtoryhmän asettamista, kokoonpanoa ja tehtäviä, yhteistyösopimuksen sisältöä sekä yhteistoimintamallin organisointia johtavan henkilön ja tämän varahenkilön nimeämistä ja tehtäviä.

Asetus 5: Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta

Työttömyysturvalain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1330/2002) 3 a §:ssä säädetyt viittaukset työ- ja elinkeinotoimistosta ja työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksesta muutettaisiin koskemaan työvoimaviranomaista. Mainittu 3 a § koskee ajankohtaa, jona työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä. Säännökseen ei tehtäisi sisällöllisiä muutoksia.

Asetus 6: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista

Työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista annettuun työ- ja elinkeinoministeriön asetukseen (1556/2016) tehtäisiin työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun muuttamisesta johtuvat välttämättömät muutokset. Asetuksessa säädetään muun muassa määräajoista, joiden kuluessa työvoimapolitiittinen lausunto on annettava. Määräajat säilytettäisiin samoina kuin nykyisin.

Asetus 7: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen 13 a §:n muuttamisesta

Asetuksen 13 a §:n 1 momentin 1 kohdaksi lisättäisiin säännös, jonka mukaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto hoitaisi koko maan alueella työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetut aluehallintovirastoille säädetyt tehtävät. Järjestämislain 25 §:ssä säädetään aluehallintoviraston tehtävästä työvoimaviranomaisen valvontaviranomaisena.

Lausunto:

Pyhjärven kaupunginhallitus antaa Pyhjärven kaupungin puolesta seuraavan lausunnon Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön TE-palvelut 2024 -asetuskokonaisuudesta:

Asetus 1: Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista

1 § Työllistämissuunnitelman ja sitä korvaavan suunnitelman rakenne

Palvelutarpeen suunnitelmien ja arviointien eri järjestelmiin kirjaaminen lisää työntekijöiden päällekkäistä työtä. Palvelutarpeen suunnitelmien tavoitteiden tulee olla yhdenmukaisia ja asiakkaalle tarjotaan palveluja, jotka edistävät asiakkaan kuntoutumista tai työllistymistä.

2 § Työllistymissuunnitelman ja sitä korvaavan suunnitelman hyväksyminen ja arkistointi.

Suunnitelmien hyväksyminen allekirjoittamalla sähköisesti tai muulla soveltuvalla tavalla on työnhakijalle hyvä. Kaikilla työnhakijoilla ei ole mahdollisuuksia tai taitoja käyttää sähköistä hyväksymistä. Tällöin tietoturvaan ja henkilön tunnistautumiseen liittyvät asiat tulee huomioida erityisen tarkasti.

9 § Työolosuhteiden järjestelytuella korvattavat kustannukset

Työ- ja elinkeinotoimisto voi edistää osatyökykyisen työntekoa työolosuhteiden järjestelytuella. Tukeen liittyvää tiedottamista tulisi lisätä.

16 § Työllistämismenettely

Työllistämisilmoitus on tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen työttömyysturvalain 6 luvun 7 §:ssä säädetyn päivärahakauden enimmäisajan päättymistä. Aika on liian lyhyt työllistämisvelvolliselle kunnalle.

22 § Työvoimaviranomaisen myöntämä kulukorvaus

Työllistymistä edistäviä palveluja ovat työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, työnhaku- ja uravalmennus, työ- ja koulutuskokeilu, kuntouttava työtoiminta ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukainen omaehtoinen opiskelu. Työllistämistä edistäväksi palveluksi tulisi lisätä myös nuorten työpajatoiminta. Tällöin nuorten työpajan valmentautujilla olisi mahdollisuus saada kulukorvaus toimintapäivältään.

Asetus 2: Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta

Ei lausuttavaa.

Asetus 3: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Asetus 4: Valtioneuvoston asetus työllistymisen monialaisesta edistämisestä

2 § Johtoryhmän on seurattava ja arvioitava toimialueensa yhteistoimintamallin toimeenpanoa ja 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista. Näiden lisäksi johtoryhmän tulee seurata esimerkiksi monialaista tukea tarvitsevien asiakkaiden määrää.

Asetus 5: Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta

Ei lausuttavaa.

Asetus 6: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista

Ei lausuttavaa.

Asetus 7: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen 13 a §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Pyhäjärven kaupunginhallitus